

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **T. N. P.**, zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2018, čj. MV-6615-5/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 9. 4. 2019, čj. 59 A 34/2018-60,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zamítá**.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 7. 10. 2017, čj. OAM-643-27/ZR-2016, zrušilo dle § 77 odst. 2 písm. a) a f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) platnost povolení k trvalému pobytu. Současně žalobci stanovilo lhůtu k vycestování v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí, nejpozději 30 dnů od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Žalovaná shora označeným rozhodnutím změnila rozhodnutí Ministerstva vnitra tak, že lhůtu k vycestování stanovila v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí žalované se žalobce bránil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci (dále „krajský soud“), který jí usnesením ze dne 26. 4. 2018, čj. 59 A 34/2018-39, přiznal odkladný účinek. Následně však krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem žalobu zamítl. Žalobce (dále „stěžovatel“) proti tomuto rozsudku nyní brojí kasační stížností a navrhuje, aby jí byl přiznán odkladný účinek.

[3] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že má na území ČR vytvořeno veškeré rodinné, sociální a kulturní zázemí. Jeho nucený návrat do země původu by proto byl nenahraditelnou újmou. Následky nepřiznání odkladného účinku by naopak byly zjevně nepřiměřené důvodům vydání napadeného rozhodnutí.

[4] Stěžovatel tvrdí, že na území ČR pobývá již dlouho a po celou dobu na základě legálně uděleného pobytového oprávnění. Stěžovatel žije od svého propuštění z výkonu trestu odnětí svobody ve společné domácnosti se svou nezletilou dcerou J. M.C., nar. X.

V případě nezbytnosti opustit území ČR by se dostal do neřešitelné situace, neboť by musel ukončit veškeré své aktivity, opustit život, který miluje, pracně jej budoval a musel by žít v zemi, k níž nemá žádný bližší vztah a nemá v ní zázemí. Jeho nezletilá dcera, která má v ČR trvalý pobyt, by navíc zůstala zcela bezprizorní. Povinnost opustit rodinu a bydlení a vše ostatní by proto představovala významný zásah do života stěžovatele. Stěžovatel neví o osobě, která by mohla být přiznáním odkladného účinku jakkoliv postižena, a rovněž nemůže být dotčen veřejný zájem.

[5] Stěžovatel odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100, ze kterého mj. citoval, že k bezprostřednímu opuštění území ČR by sice mohl být donucen až rozhodnutím o správním vyhoštění, ale nelze jej nutit k předcházení nenahraditelné újmy tím, že bude vědomě porušovat zákon. K právu na spravedlivý proces navíc náleží i právo vystupovat v řízení osobně a být v kontaktu se svým zástupcem. Dále odkázal také na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2013, sp. zn. 11 A 185/2012.

[6] Žalovaná ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku navrhla jeho zamítnutí. Uvedla, že stěžovatel představuje pro společnost osobu nebezpečnou. Podle rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 8. 10. 2015, sp. zn. 52 T 69/2015, se dopustil čtyř úmyslných trestných činů, a to tím, že vtrhl ze zjištěných důvodů do obydlí poškozených, omezil je na svobodě, nedobrovolně je odvezl na odlehlé místo a ve snaze donutit poškozenou pod pohrůzkou násilí k podpisu směnky na značnou částku, útočil proti zájmu společnosti na ochranu tří osob. O závažnosti svědčí také to, že trestný čin spáchal ve spolupachatelství. V jednom případě se jednalo o spáchání zločinu, a to na ženě v pokročilém stadiu těhotenství a jejím tříletém dítěti. Trestnou činnost páchal plánovitě a s rozmyslem. Za spáchání celkem čtyř trestných činů mu byl uložen úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání čtyř let. Stěžovatel byl navíc odsouzen již v minulosti trestními příkazy Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 15. 11. 2015, sp. zn. 2 T 121/2015, Okresního soudu v Nymburce ze dne 9. 11. 2010, sp. zn. 4 T 199/2010 a Okresního soudu v Ostravě ze dne 14. 4. 2007, sp. zn. 10 T 76/2007, a to za celkem sedm úmyslných trestných činů. Žalovaná má s ohledem na výše uvedené za to, že se stěžovatel dopustil závažného narušení veřejného pořádku. Jeho jednání je závažné i s ohledem na brzkou recidivu mezi posledními dvěma odsouzeními, z čehož je zřejmé, že na něj nemají patřičný vliv. Není v zájmu společnosti, aby na jejím území pobýval zločinec, který představuje nebezpečí, že bude na území nadále páchat úmyslnou trestnou činnost. I přes deklarované vazby k území není nikterak vyvrácena nutnost upřednostnit veřejný zájem před zásahy do života jednotlivce. Žalovaná rovněž poukázala na to, že je stěžovatel právně zastoupen, tudíž budou jeho práva náležitě chráněna i bez jeho osobní přítomnosti. Jeho právo na účast při projednávání kasační stížnosti je nadto možno zajistit na základě víza k pobytu do 90 dnů uděleného podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009, o kodexu Společenství o vízech (dále jen „vízový kodex“).

[7] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), platí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užijí přiměřeně. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné

pokračování

právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu, resp. jejich doložením. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti. Rozhodnutí o odkladném účinku je rozhodnutím předběžné povahy, kterým Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá (ani nemůže předjímat) výsledek meritorního posouzení věci. Proto soud ani nehodnotí důvodnost námitek ve věci samé.

[9] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě splněny.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval podmínkou existence hrozící újmy na straně stěžovatele. Již dříve zdejší soud judikoval, že povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32). Od stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a uvedení jejího rozsahu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s rozhodnutím žalovaného obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Kromě výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k uplatněným tvrzením (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50). Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, tedy má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je na něm, aby konkretizoval a osvědčil, jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovateli by v důsledku výkonu rozhodnutí hrozila újma, která vyplývá ze skutečnosti, že zde má nezletilou dceru, s níž dle svého tvrzení (žalovaným nijak nezpochybněného) sdílí od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody společnou domácnost, a také staršího bratra s rodinou. Pokud jde o jeho další tvrzení o tom, že zde má sociální a kulturní zázemí a veškeré své aktivity, jedná se o tvrzení zcela obecná a ničím nedoložená. Je přirozené, že pokud na území některého státu cizinec žije řadu let, nežije „ve vzduchoprázdnu“ a aspoň nějaké základní společenské a příp. rodinné vazby si utvoří vždy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2016, čj. 10 Azs 249/2016-32).

[12] Dále je rovněž pravdou, že k bezprostřednímu opuštění území ČR by mohl být stěžovatel donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže být důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze předpokládat, že cizinec má předejít případné nenahraditelné újmě tím, že bude

vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území ČR a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu v ČR na určitou dobu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100).

[13] Pokud jde o stěžovatelovu argumentaci týkající se zásahu do jeho práva na spravedlivý proces, byly jím citované závěry pozdější judikaturou korigovány a obecně platí, že samotné právo stěžovatele účastnit se osobně řízení o kasační stížnosti či být v kontaktu se svým zástupcem pro přiznání odkladného účinku nepostačuje (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2018, čj. 8 Azs 262/2018-24, ze dne 6. 1. 2016, čj. 2 Azs 271/2015-32, případně ze dne 25. 9. 2018, čj. 6 Azs 302/2018-24). V usnesení ze dne 5. 10. 2017, čj. 2 Azs 273/2017-19, Nejvyšší správní soud navíc konstatoval, že pro zajištění práva na spravedlivý proces není ani ve věcech přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění vyžadována osobní přítomnost stěžovatele-cizince v průběhu řízení, pokud není nutno, aby něco učinil osobně, a je-li zajištěno jeho zastoupení v řízení a přiměřeně efektivní a rychlá komunikace s jeho zástupcem na dálku. K tomu nyní pouze dodává, že tím spíše se nejedná o důvod pro přiznání odkladného účinku v řízení, které se týká zrušení trvalého pobytu. Jak ale Nejvyšší správní soud uvedl již v úvodu, z důvodu péče o nezletilou dceru stěžovateli výkonem rozhodnutí újma nepochybně hrozí.

[14] Co se týče hrozby nepoměrně větší újmy ve srovnání s újmou, která by mohla přiznáním odkladného účinku hrozit třetím osobám, nemá Nejvyšší správní soud žádné konkrétní poznatky o tom, že by taková újma bezprostředně někomu dalšímu hrozila a nepoukázal na ně ani žalovaný ve vyjádření k odkladnému účinku.

[15] Nejvyšší správní soud proto závěrem přistoupil k hodnocení otázky, zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K této otázce se již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, čj. 1 Azs 160/2014-25, a dospěl k závěru, že *„pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, čj. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“*.

[16] Jak upozornila ve svém vyjádření žalovaná a jak soud ověřil ze správního spisu, stěžovatel byl v minulosti opakovaně odsouzen za spáchání trestných činů. Jednalo se o trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny, který stěžovatel spáchal tak, že poté, co byl přistižen při krádeži, se Policii ČR prokázal padělanými doklady (viz trestní příkaz Okresního soudu v Ostravě ze dne 14. 4. 2007, sp. zn. 10 T 76/2007), trestného činu krádeže 51 lahví destilátů v celkové hodnotě 7 344 Kč (viz trestní příkaz Okresního soudu v Nymburce ze dne 9. 11. 2010, sp. zn. 4 T 199/2010), trestný čin krádež oděvů v celkové hodnotě 38 195 Kč (viz trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 15. 11. 2015, sp. zn. 2 T 121/2015) a trestné činy porušování domovní svobody, omezování osobní svobody, vydírání, kterých se dopustil ve spolupachatelství s H. C. T. (matkou jejich společného dítěte) a dalším neztotožněným mužem tak, že donutili pod pohrůžkou násilí poškozenou chůvuodemknout dveře bytu, kam neoprávněně vnikli a spoutali kovovými

pokračování

pouty poškozenou obyvatelku bytu, jež byla v té době v pokročilém stadiu těhotenství, a které přelepili ústa lepící páskou, jeden z přítomných mužů ji udeřil otevřenou dlaní do obličeje a způsobil jí drobné poranění. Bezprostředně poté poškozenou, jejího tříletého syna a poškozenou chůvu donutili nastoupit do auta, kterým tyto osoby odvezli do lesoparku, kde poškozenou donutili k sepsání směnky na částku 45 000 EUR a následně přinutili i druhou poškozenou, aby směnku podepsala jako svědek a dále jí pohrozili, že pokud bude ve věci svědčit na policii, tak „*si ji ten černocho najde*“, poté je opět naložili do automobilu a odvezli zpět (viz rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 8. 10. 2015, sp. zn. 52 T 69/2015).

[17] Tyto zjištěné skutečnosti stěžovatel nijak nerozporuje ani nevyvrací. Nejvyšší správní soud proto s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem na dodržování platných právních předpisů na území ČR a na ochraně společnosti před kriminalitou a dalšími protispolečenskými jevy.

[18] Následně proto soud přistoupil k poměřování proti sobě stojící újmy hrozící stěžovateli a důležitého veřejného zájmu. Nejvyšší správní soud si je vědom své judikatury (srov. usnesení ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100, a na něj navazující usnesení ze dne 19. 11. 2014, čj. 1 Azs 160/2014-25, č. 3169/2015 Sb. NSS), a na kterou ostatně odkazuje i sám stěžovatel, která v případě cizinců spíše tíhne k tomu, aby byly odkladné účinky kasačním stížnostem přiznávány (za podmínek tam specifikovaných). Přesto Nejvyšší správní soud nepovažuje v této věci podmínky pro přiznání odkladného účinku za splněné. Stěžovatel zde sice má nezletilou dceru, o kterou se v současné době dle svého tvrzení osobně stará, nelze však odhlédnout od toho, že tato skutečnost mu v minulosti nebránila v tom, aby opakovaně páchal trestnou činnost, která vyústila v jeho odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, během něhož dcera rovněž zůstala „*zcela bezprizorní*“ a staral se o ni jeho bratr s manželkou. Nepopsal přitom v návrhu, že by se změnila okolnosti či nastala jiná specifika, pro která by řešení nastalé situace tímto způsobem bylo vyloučeno (změna poměrů v rodině, zdravotní důvody apod.). V případě stěžovatele se navíc nejedná o žádnou jednorázovou bagatelní trestnou činnost, kterou by páchal před mnoha lety, ale lze vyzkoušet, že její závažnost průběžně strmě narůstá. Od stěžovatelem odkazovaného usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100, se nyní posuzovaná věc odlišuje tím, že trestnou činnost páchal na území České republiky (tedy nikoli v zahraničí) a v době relativně nedávné. Zejména s ohledem na povahu naposled spáchaného trestného činu Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že je veřejný zájem na ochraně před kriminálním jednáním stěžovatele převažuje nad ochranou jeho rodinného života. Nejvyšší správní soud si je vědom, že krajský soud odkladný účinek žalobě stěžovatele přiznal, avšak Nejvyšší správní soud se s jeho závěry neztotožňuje, neboť ochrana soukromého a rodinného života nemůže být sama o sobě za zjištěných skutkových okolností bezbřehým důvodem pro přiznání odkladného účinku. Přihlédnout lze rovněž k tomu, že Nejvyšší správní soud nyní rozhoduje na rozdíl od krajského soudu o kasační stížnosti, tedy mimořádném opravném prostředku.

[19] Nad rámec uvedeného lze poznamenat, že usnesení o odkladném účinku s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté, a proto při změně skutkových okolností lze o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodovat i opětovně,

stejně tak lze již přiznaný odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[20] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku, a sice podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích, ve výši 1 000 Kč. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit (§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, per analogiam; srov. k tomu též usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[21] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je **1080513519**. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. června 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu

pokračování

Vyhovuji výzvě a zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

Místo pro nalepení kolkových známek: